

7 MARCA 2019

JAK ZOSTAĆ MISTRZEM TAKUMI? LEXUS PREZENTUJE NOWY FILM DOKUMENTALNY O SZTUCE RZEMIOSŁA

Lexus zajmuje się dystrybucją nowego filmu dokumentalnego dla Amazon Prime Video, stawiającego pytanie, czy najbardziej wyrafinowani rzemieślnicy przetrwają w świecie coraz szybciej napędzanym przez sztuczną inteligencję?

Na Zachodzie zwykło się uważać, że przeciętny człowiek potrzebuje 10 000 godzin nauki, by stać się ekspertem w swojej dziedzinie. Ale w Japonii nie będziesz uznawany za mistrza w swoim rzemiośle, dopóki nie poświęcisz doskonaleniu swoich umiejętności 60 000 godzin. To odpowiednik pracy po 8 godzin dziennie i 250 dni w roku, przez 30 lat.

Fascynujący film dokumentalny przedstawia świat Takumi – najwyższej klasy rzemieślników z Japonii. Oszałamiający wizualnie portret, stworzony przez reżysera „Chef’s Table”, Claya Jetera, dla luksusowej marki samochodowej Lexus, będzie miał swoją światową premierę 19 marca 2019 roku na platformie Prime Video. Zostanie na niej umieszczony z wykorzystaniem usługi automatycznej publikacji, Prime Video Direct.

Takumi – licząca 60 000 godzin opowieść o przetrwaniu rzemiosła – śledzi losy czterech japońskich rzemieślników, którzy poświęcają rzemiosłu całe swoje życie. Bohaterami

filmu są szef kuchni nagrodzony dwiema gwiazdkami Michelin, mistrz tradycyjnego wycinania papieru, a także mistrz rzemiosła w branży motoryzacyjnej i stolarz z jednej z najstarszych firm budowlanych na świecie.

Film dokumentalny, który miał swoją premierę na festiwalu filmowym DOC NYC w Nowym Jorku, jest wyjątkowy również dlatego że samo medium jest przesłaniem. Obok pełnometrażowego dokumentu zostanie udostępniony także filmowy projekt „60 000 godzin”. Został on zmontowany z zapętlnionych scen, prezentujących każdą z umiejętności, niezbędnych dla Takumi, powtarzanych bez przerwy, aby przedstawić godziny, dni i lata ćwiczeń.

Narratorem i prowadzącym jest były dyrektor British Museum, Neil MacGregor. Materiał zawiera wywiady ze światowymi ekspertami w dziedzinie rzemiosła i sztucznej inteligencji. Padają pytania o to, w jaki sposób będziemy cenić i chronić ludzkie rzemiosło, skoro jednocześnie projektujemy maszyny tak, by działały precyzyjniej i szybciej niż ludzie.

„W czasach, w których żyjemy, tak bardzo brakuje uwagi. Wszyscy czujemy, że nie mamy wystarczająco dużo czasu” – mówi Nora Atkinson, kuratorka rzemiosła w Smithsonian American Art Museum. – „Tysiące godzin, które naprawdę trzeba poświęcić, by zostać wykwalifikowanym rzemieślnikiem, to coś, czego doświadcza niewielka grupa twórców”.

Szacuje się, że do 2050 roku maszyny będą w stanie przewyższyć wydajność człowieka praktycznie w każdej dziedzinie. „Jesteśmy w środku wykładniczego postępu” – komentuje autor książki *Bunt Robotów: Technologia i zagrożenia bezrobotnej przyszłości*, Martin Ford. Dodaje, że nigdy przedtem nie widziano tak wysokiego tempa zmian. – „W ciągu najbliższych 10 lat zobaczymy 10 000 lat postępu”.

Czy ludzkie rzemiosło zniknie, gdy sztuczna inteligencja pokona nasze ograniczenia? A może ten kamień milowy naszej kultury przetrwa i stanie się cenniejszy niż kiedykolwiek przedtem? Ten dokument pokazuje, jak przebyć długą drogę do doskonałości w świecie, który nieustannie podąża na skrótach.

„Istotą Takumi jest uzyskanie subtelnej zrozumienia niuansów danej sztuki” – wyjaśnia Nahoko Kojima, artysta zajmujący się wycinaniem z papieru i jeden z bohaterów filmu. – „Wymaga to skupienia i spędzenia niezliczonej ilości godzin na jednej rzeczy. Aby to osiągnąć, konieczne jest oczyszczenie umysłu i skupienie się w sposób, który jest po prostu niemożliwy do osiągnięcia, jeżeli jest się dopiero w trakcie nabywania umiejętności”.

„Pojęcie Takumi od samego początku, fizycznie i filozoficznie, było sednem marki Lexus” – podkreśla Spiros Fotinos, globalny szef marki i marketingu Lexus International. – „Nasi mistrzowie Takumi mają ponad 60 000 godzin (ponad 30 lat pracy) doświadczenia w rozwijaniu swojego rzemiosła. By uczcić rocznicę powstania marki, chcieliśmy uchwycić w filmie esencję Takumi oraz ich trwającą 60 000 godzin podróż”.

Widzowie mogą cieszyć się wersją 54-minutową lub usiąść i oglądać liczącą 60 000 godzin wersję na stronie www.takumi-craft.com, która pozwala chłonąć poziom poświęcenia i zaangażowania, niezbędny do osiągnięcia szczególnego rodzaju mistrzostwa.

Film dokumentalny wyprodukowany przez The&Partnership London będzie dostępny na Amazon Prime Video, Amazon Instant, Google Play oraz iTunes.

O TWÓRCACH FILMU

CLAY JETER – scenarzysta, reżyser

Amerykański reżyser Clay Jeter pracował przy takich projektach, jak nominowany do nagrody Emmy „Chef's Table”, pierwszy oryginalny serial dokumentalny Netflixa. Po wyprodukowaniu sześciu odcinków w okresie od 2015 do 2018 roku, wypracował unikalny i atrakcyjny wizualnie styl, widoczny we wszystkich jego filmach. Inna z jego prac, film „Jess + Moss”, zadebiutował na festiwalu filmowym Sundance w 2011 roku i od tamtej pory wciąż jest uważany za „jeden z tych filmów, które trzeba obejrzeć”.

DAVE BEDWOOD – scenarzysta

Dave Bedwood w 1998 roku rozpoczął karierę w copywritingu. W roku 2004, po pracy dla kilku londyńskich agencji reklamowych, założył wraz z trzema kolegami własną firmę o nazwie Lean Mean Fighting Machine. W ciągu czterech lat zdobyli tytuł Agencji Roku, przyznany im podczas Cannes International Advertising Awards. Dave pracował i zdobył nagrody dla takich klientów, jak Emirates, Virgin, Samsung, The Guardian i Lexus.

RUPERT MACONICK – Producent

Rupert Maconick ma długą historię tworzenia treści we współpracy z największymi reżyserami filmów fabularnych i dokumentalnych. W 1994 roku Rupert założył Saville Productions, która realizowała projekty z udziałem najbardziej uznanych, wybitnych i nagradzanych twórców filmów dokumentalnych i fabularnych, w tym z Martinem Campbellem (Casino Royale), Fernando Meirellesem (Miasto Boga), Stephenem Daldrym (Lektor), Jamesem McTeigue'm (V jak Vendetta), Gavinem O'Connorem (Wojownik), Barrym Levinsonem (Rain Man), Bryanem Singerem (Podejrzani), Spikiem Lee (Plan doskonały) i Paulem Haggisem (Crash), Wimem Wendersem (Paryż, Teksas), Morganem Nevillem (O krok od sławy) i Wernerem Herzogiem (Jaskinia zapomnianych snów).

Saville wyprodukowało wraz z firmą Adidas krótki film Global World Cup w reżyserii Fernando Meirellesa (Miasto Boga). Wyprodukowało także 35-minutowy film „From One Second to the Next” dla AT&T w reżyserii Wenera Herzoga, który odniósł ogromny sukces w sieci i PR. Film jest obecnie pokazywany w ponad 40 000 szkół i uczelni. Inny ważny projekt to „Bending the Light”, reżyserowany przez Michaela Apteda (serial Up!), o sztuce fotografii, widzianej obiektami fotografów.

BOHATEROWIE

SHIGEO KIUCHI

Pierwszy bohater dokumentu, 67-letni cieśla Shigeo Kiuchi, został przeszkolony przez ojca w sztuce Miyadaiku – stworzonej w Japonii, starożytnej formie stolarki.

„Postrzegam siebie jako kustosza” – wyjaśnia Kiuchi. – „Nauczyłem się od mojego ojca, który pracował tutaj przede mną, a teraz przekazuję te umiejętności przyszłym pokoleniom”.

Kiuchi pracuje w Kongō Gumi w Osace, założonej w 578 roku firmie specjalizującej się w budowaniu świątyń, do której dołączył jako nastoletni uczeń. Kiuchi planuje nieprzerwanie kontynuować karierę. „Cieśle nie przechodzą na emeryturę” – mówi. Jednakże, dla kontrastu, opisuje swój trwający całe życie wkład w firmę jako „mruknięcie okiem” w porównaniu do jej historii.

Kongō Gumi jest najstarszą istniejącą na świecie firmą, założoną, gdy książę Shotoku zlecił budowę pierwszej w Japonii buddyjskiej świątyni. Od tamtego czasu firma pozostaje w rękach tej samej rodziny. Dziś w zarządzie Kongō Gumi zasiada przedstawiciel jej 41. pokolenia.

HISATO NAKAHIGASHI

Hisato Nakahigashi prowadzi Miyamasou, restaurację z dwiema gwiazdkami Michelin w Kioto. Jest kucharzem Kaiseki czwartego pokolenia, którego pradziadek założył Miyamasou – karczmę dla pielgrzymów odwiedzających XII-wieczną świątynię, w której mieści się restauracja. „W przypadku Hisato, punkt zwrotny nastąpił, gdy odbył 20 000 godzin podróży do świata Takumi” – mówi reżyser filmu, Clay Jeter. – „Jego ojciec niespodziewanie zmarł w wieku 55 lat, a Hisato pracował na zlecenie w eleganckich restauracjach na całym świecie. Jednak [w tym przełomowym momencie swojego życia] podjął decyzję, by wrócić do domu i kontynuować dziedzictwo, i naprawdę uczynił w tej restauracji coś niezwykłego”.

Każdego ranka, by zaopatrzyć się w składniki dla swoich zaszczytnych gości, Hisato łąwi w miejscowej rzece, poszukuje lokalnych ziół i górskich warzyw. Dodaje przy tym, że zawsze składa dziękczynienie naturze za dostarczanie mu pożywienia. To poświęcenie jest częścią Kaiseki – tradycyjnego, japońskiego, wielodaniowego obiadu z wielowiekową tradycją, wykraczającą poza oczekiwania współczesnych, młodych gości.

NAHOKO KOJIMA

Trzecia bohaterka dokumentu, artystka Nahoko Kojima ma 37 lat, ale już poświęciła 60 000 godzin na rozwijanie swojego rzemiosła. Kojima zajęła się Kirie, japońską sztuką cięcia papieru. Naukę rozpoczęła pod okiem prywatnego nauczyciela, gdy miała zaledwie pięć lat i przez długie lata rozwijała tę pasję. W wieku 18 lat przeniosła się do Tokio, a w 2004 roku uzyskała dyplom na wydziale wzornictwa w Kuwasawa Institute.

Przez krótki czas kontynuowała karierę w projektowaniu graficznym w Tokio, lecz ostatecznie przeniosła się do Londynu, by dalej studiować sztukę i po kilku latach zaprezentowała swój pierwszy solowy pokaz wycinanek z papieru. Następnie, w 2012

roku jej dzieło zatytułowane „Cloud Leopard” zostało zaprezentowane w Galerii Saatchi. To rzeźba wycięta w całości z jednego arkusza czarnego papieru, której ukończenie zajęło pięć miesięcy.

Proces twórczy Kojimy zaczyna się od ostrożnych szkiców i testów przy użyciu znacznie mniejszych kawałków papieru. Jej sztuka „jest ekstremalnie pracowita i wymaga ogromnej koncentracji; jeśli popełni błąd, nie da się go naprawić. Używa skalpeli, których ostrza mają połowę grubości standardowych i trzeba je wymieniać co trzy minuty”.

W 2013 roku zdobyła nagrodę Jerwood Makers Open, za którą stworzyła Byaku, pływającego polarnego niedźwiedzia. W 2018 roku zmierzyła się z największym wyzwaniem, tworząc w oryginalnym rozmiarze 32-metrową rzeźbę płetwala błękitnego, Shiro. Proces wycinania tej rzeźby został zaprezentowany w filmie.

Choć obecnie mieszka głównie w Londynie, w 2016 roku, podczas ceremonii w Tokio, Kojima otrzymała za swój wkład w sztukę upragnioną nagrodę Kuwasawy.

KATSUAKI SUGANUMA

Dokument przedstawia nam także jednego z Takumi Lexusa – Katsuaki Suganumę, który pracuje w firmie od 32 lat. Katsuaki, który jest Takumi odpowiedzialnym za ostatnią linię inspekcyjną Lexusa, był świadkiem wielkich zmian w zakresie technologii, łącznie z wprowadzeniem sztucznej inteligencji i robotów. Jego praca jest dowodem na to, że ludzie nadal odgrywają istotną rolę w produkcji samochodów. Dokument zabiera nas za kulisy fabryki o powierzchni 4 milionów metrów kwadratowych w miejscowości Tahara w japońskiej prefekturze Aichi, uważanej za jedną z najbardziej zaawansowanych technologicznie fabryk na świecie.

Katsuaki należy do garstki wyjątkowo oddanych osób, z liczącą ćwierć wieku praktyką, niezbędną do tego, by zostać Głównym Mistrzem Rzemiosła Takumi. To 60 000 godzin praktyki.

Ten długi czas spędzany jest na ćwiczeniu i doskonaleniu pracy z największą precyzją. Rezultatem jest grupa nadludzkiej Rzemieślników o ostrych jak brzytwa umysłach. Są postrzegani i widzą siebie jako kustoszy rzemiosła Lexusa na każdym etapie produkcji.

Takie podejście do rzemiosła to filozofia obowiązująca w całej firmie, w której Takumi są odpowiedzialni za przekazywanie wiedzy nowym pokoleniom. Każdy Takumi będzie szkolić młodszych, aby mieć pewność, że wiedza, tradycja i duch Takumi będą rozwijane we wszystkich nowych talentach. Dlatego mamy pewność, że nic nie zostało stworzone tak jak Lexus.

EKSPERCI

NORA ATKINSON

Nora Atkinson jest wybitną amerykańską ekspertką w dziedzinie rzemiosła, kładącą szczególny nacisk na rolę i znaczenie rękodziela we współczesnej kulturze. Obecnie

pełni funkcję kuratora rzemiosła w Smithsonian American Art Museum w Waszyngtonie. W 2018 roku została uznana przez Washingtonian Magazine za „najlepszego kuratora, przesuwającego granice” za pracę nad wieloma cenionymi przez krytyków wystawami.

Na początku roku Atkinson przemawiała na imprezie TED pod hasłem „Wiek zachwytu” – wydarzeniu skoncentrowanym na przyszłości, badającym sztuczną inteligencję i nowe formy kreatywności oraz zmiany społeczne. Twórcy filmu nagrywali Atkinson w Waszyngtonie. Jej komentarz dotyczył głównie rzemiosła i jego roli w erze cyfrowej. Co ważne, Atkinson łączy rzemiosło z luksusem pod względem ręcznie wykonanych przedmiotów oraz ich przyszłej wartości.

MARTIN FORD

Martin Ford to futurysta i autor, który koncentruje się na wpływie sztucznej inteligencji i robotyki na społeczeństwo i gospodarkę. Napisał dwie książki o technologii. Jego najnowsza publikacja, *Bunt Robotów: Technologia i Zagrożenia Bezrobotnej Przyszłości* (2015), była bestsellerem New York Timesa i zdobyła nagrodę „Książki Roku 2015” Financial Timesa i McKinsey Business Book.

Rozprawa Martina o tym, jak sztuczna inteligencja może spowodować utratę pracy, omawia dychotomię między negatywnym wpływem na poszczególne branże, który może mieć sztuczna inteligencja, w porównaniu z niezaprzeczalnym postępem, do którego może się przyczynić i nowymi branżami, które może zainspirować. Ma 42,3 tys. lojalnych obserwatorów na Twitterze i aktywnie angażował się w dyskusję na temat Japonii i technologii. 31 lipca napisał na Twitterze: „Dlaczego ludzie z Zachodu boją się robotów, a Japończycy nie?”.

JON BRUNER

Jon Bruner jest dziennikarzem i programistą, który prowadzi program Digital Factory w Formlabs – firmie, która buduje profesjonalne drukarki 3D. Przed dołączeniem do Formlabs nadzorował publikacje dotyczące danych, sztucznej inteligencji, sprzętu komputerowego, internetu rzeczy, produkcji i elektroniki, a także przewodniczył wraz z Joi Ito programowi, koncentrującemu się na styku oprogramowania i świata fizycznego.

Jest aktywnym uczestnikiem internetowej debaty, publikując takie artykuły, jak „Czyniąc sztuczną inteligencję przejrzystą” i „Integracja danych ze sztuczną inteligencją”, w których pisze o związku między „ludzkimi ekspertami” i algorytmami. Jon udzielił wywiadu dla magazynu The Economist na temat zdolności maszyn do naśladowania człowieka. Stawia pytania, czy komputery mogą tworzyć piękną muzykę lub czy drukarki 3D mogą stosować tradycyjne techniki, by uzyskać wzmocnione podłogi. Jon Bruner jest optymistą i futurystą, podekscytowanym możliwościami, które otworzą się przed ludźmi, gdy sztuczna inteligencja zastąpi pewne zawody i zadania. Mówi o pięknie człowieka, pracującego ramię w ramię z maszyną.

NARRATOR

NEIL MACGREGOR

Neil MacGregor jest cenionym ekspertem w dziedzinie historii ludzkości. Przez wiele lat był dyrektorem National Gallery i British Museum, a obecnie jest dyrektorem Forum Humbolta w Berlinie, które wkrótce zostanie otwarte dla publiczności. Neil MacGregor traktuje rzemiosło i przedmioty stworzone ręką człowieka jak soczewkę, w której skupia się historia świata. Jego bestsellerowa książka, wystawa i podcast – „Historia Świata w 100 przedmiotach”, to jego najbardziej znane dzieło w tej dziedzinie. Jest rozpoznawanym na całym świecie specjalistą, szanowanym autorem i nadawcą.